

Kriminalomsorgens regionkontorer
Kriminalomsorgens utdanningscenter

Rundskriv

Nr:
KDI 12/2014

Vår ref:
201422422-1

Dato:
11.12.2014

RETNINGSLINJER FOR BRUK AV RUSSAMTALEN SOM ALTERNATIV TIL REAKSJON ETTER STRAFFEGJENNOMFØRINGSLOVEN § 40

Foreliggende rundskriv fastsetter retningslinjer for bruk av russamtalen som alternativ til reaksjon etter straffegjennomføringsloven § 40, og erstatter rundskriv KSF 5/2010. Med unntak av noen presiseringer er imidlertid innholdet det samme.

Permanent innføring av russamtalen som alternativ til reaksjon

Russamtalen som alternativ til reaksjon innføres med dette som en permanent ordning.

Russamtalen er et alternativ til reaksjon etter straffegjennomføringsloven § 40 og baserer seg på frivillighet, ved at det inngås en avtale mellom den innsatte og kriminalomsorgen.

Innholdet i russamtalen fremgår av "Håndbok om russamtalen" utarbeidet av KRUS, og finnes på internett: www.russamtalen.no. Håndboken skal være tilgjengelig i fengslene.

Målgruppe

Før reaksjon ilegges for inntak av rusmidler, bedøvelsesmidler, hormonpreparater eller andre kjemiske stoffer som ikke er lovlig forskrevet, skal fengselet avklare om russamtalen bør benyttes som alternativ til reaksjon etter straffegjennomføringsloven § 40 annet ledd bokstav a-e. Innsatte skal innkalles til avklaringssamtale, med formål å undersøke om vedkommende faller innenfor målgruppen for russamtalen.

Målgruppen for gjennomføring av russamtalen er i utgangspunktet innsatte som har erkjent bruk av rusmidler og har avgitt positiv urinprøve. Innsatte kan også falle innenfor målgruppen selv om det ikke foreligger urinprøve, dersom de har erkjent bruk av rusmidler og dette underbygges av andre bevis. Dette kan for eksempel gjelde situasjoner hvor innsatte er tatt på fersk gjerning for bruk av rusmidler eller med brukerstyr. En forutsetning for å gjennomføre russamtalen er at innsatte er motivert for å jobbe med sin rusproblematikk.

Dersom innsatte faller innenfor målgruppen skal vedkommende som hovedregel få tilbud om russamtalen som alternativ til reaksjon etter straffegjennomføringsloven § 40. Dersom innsatte

ikke faller innenfor målgruppen, herunder ikke ønsker å benytte seg av russamtalen, skal reaksjoner etter straffegjennomføringsloven § 40 annet ledd bokstav a-e vurderes ilagt.

Gjentatt brudd på rusforbudet – manglende gjennomføring

Ved gjentatt brudd på rusforbudet, må det vurderes om det er hensiktsmessig å tilby ytterligere russamtaler som alternativ til reaksjon etter straffegjennomføringsloven § 40. Sentrale vurderingstemaer i denne sammenheng er om innsatte er under rehabilitering og for øvrig viser motivasjon til å unngå ytterligere brudd i fremtiden. I slike tilfeller vil det i tillegg til avtale om russamtale kunne fattes vedtak om reaksjon etter straffegjennomføringsloven § 40 annet ledd som gjøres *betinget* med en prøvetid på inntil 3 måneder, jf. straffegjennomføringsloven § 40 femte ledd. I de tilfeller der videre russamtaler etter gjentatt brudd på rusforbudet *ikke* anses som hensiktsmessig, skal fengselet vurdere reaksjon på vanlig måte i henhold til § 40 annet ledd.

Gjentatt brudd på rusforbudet skal som utgangspunkt tillegges vekt i skjerpene retning ved en eventuell ileggelse av reaksjon etter § 40, selv om innsatte allerede har gjennomført russamtale for det opprinnelige bruddet. Dersom innsatte eksempelvis har gjennomført russamtale for avleggelse av positiv urinprøve, skal slik første gangs positiv urinprøve som utgangspunkt tillegges vekt i skjerpene retning ved en eventuell ileggelse av reaksjon for annen gangs positiv urinprøve. Det vises for øvrig til retningslinjene til straffegjennomføringsloven pkt. 3.43.

Dersom innsatte trekker seg fra russamtalen, eller utviser manglende vilje til å gjennomføre samtalen etter sitt formål, kan fengselet med bakgrunn i bruddet på rusforbudet treffe vedtak om reaksjon etter § 40 annet ledd.

Dersom tidsmessige hensyn er til hinder for at russamtalen kan gjennomføres, kan reaksjon etter straffegjennomføringsloven § 40 ilegges på ordinær måte.

Saksbehandlingsregler

Ved avgjørelsen av om russamtalen skal tilbys eller om det skal ilegges ordinær reaksjon, skal fengslet følge de saksbehandlingsregler som gjelder ved vurdering av om reaksjon etter straffegjennomføringsloven § 40 skal ilegges. Alle avklaringsamtaler må signeres av den innsatte i standard skriv for gjennomført avklaringsamtale. Det skal fremgå av hendelsesjournalen i KOMPIS at avklaringsamtale er avholdt.

Dersom innsatte ikke tilbys russamtaler for inntak av rusmidler, bedøvelsesmidler, hormonpreparater eller andre kjemiske stoffer som ikke er lovlig forskrevet, men i stedet ilegges reaksjon i medhold av § 40 a-e, skal dette synliggjøres i reaksjonsvedtaket, slik at klageinstansen kan behandle alle sidene av saken.

Retningslinjene trer i kraft fra og med den 01.01.15. Fra samme tid oppheves rundskriv KSF 5/2010.

Marianne Vollan
direktør

Tom A. Enger
avdelingsdirektør